

EGAP EM

**Velké projekty
v subsaharské Africe**

str. 2-5

**Stíhačky L-39NG
poletí do Vietnamu
s pojištěním EGAP**

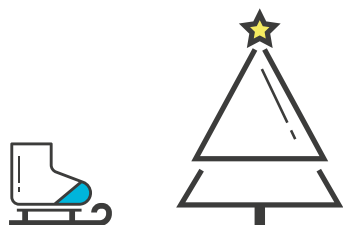
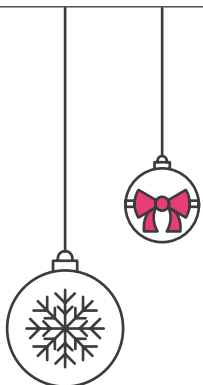
str. 20-21

**EGAP CSR
strategie**

str. 22-23

**POJISTILI JSME ČESKÝ EXPORT
ZA 1 BILION KORUN**

Obsah

- 1** Úvodní slovo
- 2-5** Velké projekty EGAP v subsaharské Africe
- 6-8** Novinky ze světa ECAs
- 9-10** Podzim 2021 – změny v pravidlech Arrangementu a prodloužení výjimky v rámci pravidel EU
- 11-13** Mezinárodní strojírenský veletrh v Brně objektivem fotografa
- 14** AlterEko: Ve světě chybí privátní investice. I kvůli rostoucí nejistotě
- 15** Český výzkum míří do světa
- 16-17** Pojistili jsme český export za 1 bilion korun
- 18-19** EGAP dočasně pojišťuje krátkodobé pohledávky do EU a OECD skupiny 0
- 20-21** Stíhačky L-39NG poletí do Vietnamu s pojištěním EGAP
- 22-23** GO PAPERLESS. EGAP CSR strategie
- 24-25** Tak na ex(port)

Jan Procházka

předseda představenstva a generální ředitel

Vážení přátelé českého exportu,

jeden bilion korun vyjádřený číslicemi vypadá takto: 1 000 000 000 000. Je to jednička a dvanáct nul, jinak také tisíc miliard. A právě tato třináctiferná číslovka se už několik týdnů objevuje v materiálech naší pojišťovny. Jeden bilion korun je totiž částka, které koncem letošního roku dosáhl celkový objem exportu českých firem vyvezeného s podporou EGAP za uplynulých 29 let. Na úctyhodné číslo můžete v těchto týdnech narazit v novinové inzerci a také jsme ho zahrnuli do grafické identity EGAP. Je to poděkování za spolupráci, za důvěru a především je **jeden bilion podpořeného exportu** vyjádřením úspěchu českých firem. A k tomu vám gratuluji!

Úplně první smlouva, kterou exportéři v EGAP podepsali, jistila v roce 1993 dodávku technologií pro petrochemický závod v Jordánsku. Od té doby jsme podpořili stovky a stovky českých firem, tisíce dodávek a projektů. Jednou z mnoha společností, které s naším pojištěním vyvázejí pravidelně už od devadesátých let, je letecký výrobce Aero Vodochody. A spolupráce pokračuje dodnes. Aktuálně **pojištěním bankovním zárukou za dodávku 12 nových letounů L-39NG do Vietnamu**, kde jsou smluvními stranami zakázky v hodnotě miliard korun vietnamské ministerstvo obrany a společnost Ominopol. Jedná se o jeden z největších obchodních případů poslední doby.

Na velkých projektech ovšem **EGAP nyní pracuje také v subsaharské Africe**. S ohledem na rapidně rostoucí poptávku tuzemských vývozců v posledních 5 letech EGAP pomáhá realizovat obchody s dlouhodobou splatností v zemích jako například Ghana, Senegal nebo Pobřeží slonoviny.

Kde by ale byly české technologie bez českého výzkumu? EGAP uspořádal při listopadovém **Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně** prezentace firem, které řešily výzkumné projekty za podpory TA ČR a projevíly zájem o pomoc s exportem výsledků výzkumu na zahraniční trhy. To vše na společném semináři **Český výzkum míří do světa**.

Pandemie změnila řadu rizik v nejistoty. Plány firem na investice se tak často mění pod rukama a musí pracovat s řadou variant. Jednou z mála příležitostí k tomu se osobně potkat a téma probrat byla konference **AlterEko** v Kostelci nad Orlicí na téma **chybějících privátních investic**.

Důležitou novinkou je skutečnost, že **EGAP kvůli pandemii dočasně pojišťuje krátkodobé pohledávky do EU a OECD** skupiny 0 až do 31. 3. 2022. Evropská komise totiž prodloužila rámec pro pojišťování krátkodobých pohledávek do ekonomicky vyspělých zemí vystavených do 31. 3. 2022 s maximální splatností 180 dní. Více o **novinkách ze světa ECAs** přináší tentokrát také text o **změnách pravidel Arrangementu**. Příjemnou informací naopak ze sídla pojišťovny je, že EGAP v rámci společensky odpovědného přístupu v rámci **strategie CSR** dlouhodobě výrazně snižuje spotřebu papíru, a tím šetří přírodní zdroje.

V roce 2022 společně zakládáme na další bilion pojištěného vývozu. A já vám přeji, ať je ten rok co nejlepší z hlediska byznysu a ať jste spokojeni také v soukromém životě.

Hezké svátky a šťastný nový rok přeje.

Jan Procházka

Velké projekty EGAP v subsaharské Africe

Zdroj: Adobe Stock

Na mapě rizik EGAP v subsaharské Africe dominuje fialová barva reprezentující nejvyšší teritoriální riziko. Nikoho tak nepřekvapí, že se v daném regionu nachází i většina zemí světa, které přesahují rizikový apetit EGAP a jsou zcela nepojistitelné. Občas se do regionu podaří podpořit vývoz českých malých a středních podniků, ale pojistit větší obchodní případy s dlouhodobými riziky je mnohem obtížnější. Dlouhodobé zkušenosti s těmito riziky má EGAP jen v Gabonu. S ohledem na rapidně rostoucí poptávku českých vývozců v posledních cca 5 letech však EGAP nyní již pomáhá realizovat obchody s dlouhodobou splatností i v dalších subsaharských zemích, např. Ghaně, Senegalu a Pobřeží slonoviny.

› Autor: Jiří Nakládal, Kateřina Šotková, Odbor teritoriálních a odvětvových analýz EGAP

GABON

Do počátku roku 2020 byl Gabon zemí s jednoznačně největší angažovaností EGAP v subsaharské Africe. Tradice pojišťování do Gabonu započala již v roce 1999 a od té doby Gabon patřil mezi stálce EGAP v subsaharské Africe, a to i v oblasti střednědobých a dlouhodobých rizik. Mezi hlavní pozitiva Gabonu dlouhodobě patřila zejména stabilní politická situace i rychle rostoucí hospodářství. Velmi **silný potenciál na budoucí ekonomický rozvoj se Gabonu bohužel nepodařilo plně využít** a zejména v oblasti diverzifikace ekonomiky významně zaostal. V dnešní době tvoří ropný sektor stále zhruba třetinu HDP, dvě třetiny celkového exportu a skoro polovinu příjmů vlády. Vláda rovněž nebyla schopna zajistit inkluzivní hospodářský růst, který by znamenal zvyšování

životní úrovně většiny obyvatel. Z hlediska životní úrovně (měřeno HDP na hlavu) sice Gabon patří k nejvyspělejší africkým zemím, zároveň se ale řadí také k **nejvíce sociálně nerovným ekonomikám**. Přibližně pětina obyvatel dlouhodobě marně hledá práci a třetina populace žije pod hranicí chudoby.

Hlavní příčinu promarněných šancí na stabilní a rychlý ekonomický rozvoj lze hledat v politické oblasti. Gabonu dlouhodobě autokraticky a se zřejmými sklony ke kleptokracii vládne rodina Bongo. Otec současného prezidenta, bývalý prezident **Omar Bongo Ondimba**, který zemi vládl 42 let, byl nejdéle sloužícím africkým prezidentem a ve své době údajně patřil mezi nejbohatší lidi světa. Snahy o stabilnější rozvoj ekonomiky, tvorbu pracovních míst nebo sociální rovnost jednoznačně nepatřily mezi priority jeho

vlády. Ani jeho syn **Ali Bongo Ondimba** od svého nástupu do funkce v roce 2009 nebyl o moc progresivnějším panovníkem. Jistá příležitost k politické změně se naskytla po prezidentských volbách v roce 2016. Nejednotná opozice však při následných protestech veřejnosti proti zmanipulovaným výsledkům voleb slibný moment na změnu vlády prováhala. Další **šance na změnu režimu přijde až v prezidentských volbách v roce 2023**, do kterých bude kandidovat teprve 30letý a nezkušený syn současného prezidenta.

Většina snah o potřebné reformy tedy bohužel přicházela ze zahraničí. S poklesem ceny ropy na globálním trhu v letech 2014-15 se tak v Gabonu naplno projevila zranitelnost nediverzifikované ekonomiky. Negativní trend se od té doby postupně odrazil na vývoji externích ratingů i kategorizaci OECD. Zatímco v roce 2014 byl při vysokých cenách ropy rating Gabonu nedaleko od investičního stupně, dnes jej Fitch i Moody's hodnotí hluboko ve spekulativním pásmu, jako velmi vysoké kreditní riziko.

Problémy s poklesem cen ropy se projeví i ve schopnosti vlády splácet své dluhy, a to i externí. Nejprve k nim došlo v roce 2016 a pomohlo až schválení tříletého reformního programu MMF. I když měla vláda vyrovnat všechny své externí dluhy do konce roku 2017, stalo se tak až se zpožděním v dubnu 2019. Snahu vlády o fiskální konsolidaci pak přerušila pandemie koronaviru a ve druhé polovině roku 2020 se vláda opět dostala do platební neschopnosti i u externího dluhu. **Pozitivní obrat přišel opět až po dohodě s MMF** a schválení nového tříletého programu. Gabon nicméně nikdy nepatřil při implementaci doporučení MMF mezi premianty a existuje řada rizik plánované fiskální konsolidace. Mezi největší rizika patří **pomalá vakcinace a pandemie koronaviru, proměnlivé ceny ropy, velmi slabé instituce a politické riziko před volbami v roce 2023**. Navíc mezi prosincem 2022 a prosincem 2025 jsou plánovány výrazně vyšší splátky externího vládního dluhu.

Zatímco atraktivita gabonského trhu pro zahraniční investory v posledních letech výrazně slábla, **významně rostla atraktivita jiných subsaharských trhů**. To se projevilo rovněž na podpoře EGAP, která již před lety pozastavila pojišťování do Gabonu a naopak podpořila rozsáhlé vývozy do **Ghany, Senegalu a Pobřeží slonoviny**. Společným pojítkem těchto tří zemí je kromě jejich geografické polohy v západní Africe také poměrně rychlý hospodářský růst v posledních letech a silný budoucí potenciál. Na rozdíl od Gabonu nedisponovaly rozsáhlými zásobami ropy a jejich vlády byly mnohem více tlačeny do reform a diverzifikace ekonomiky. Všechny tři země také dlouhodobě

udržují velmi dobré vztahy s mezinárodním společenstvím a především MMF, z nichž významně profitují. Právě díky štědré finanční pomoci MMF se zmíněným západoafrickým státům podařilo výrazně rychleji vyrovnat s negativními ekonomickými i společenskými dopady pandemie koronaviru a všechny momentálně opět zaznamenávají poměrně rychlý hospodářský růst.

Zdroj: Adobe Stock

GHANA

Ghana patří mezi **dlouhodobě nejdemokratičtější, nejstabilnější a nejbezpečnější země v regionu** s poměrně transparentní a předvídatelnou vládní politikou. Od roku 1993, tedy od oficiálního přechodu k funkční demokracii, se v Ghaně u moci téměř pravidelně střídají dvě hlavní politické strany **NPP** a **NDC**. Momentálně zemi vede již od roku 2016 politická strana NPP, jejíž dosavadní působení lze navzdory jisté nespokojenosti veřejnosti s nepopulárními fiskálními opatřeními a častým protivládním protestům hodnotit poměrně pozitivně. Bez ohledu na to, která politická strana je aktuálně u moci, se obě hlavní parlamentní strany snaží vytvářet příznivé podnikatelské prostředí a jejich postoj k zahraničním investorům zůstává dlouhodobě konzistentní a přátelský.

Velkou předností ghanské ekonomiky je její nemalé přírodní bohatství a **vysoká rozmanitost vyvážejících surovin**. Oproti Gabonu, který je závislý primárně na vývozu jedné suroviny, vyvážá Ghana ve větším měřítku **zlato, kakao a v posledních letech také ropu**. Na druhou stranu i Ghanu trápí zásadní strukturální problémy, které zvyšují zranitelnost místní ekonomiky, a to zejména nízká míra industrializace a související orientace spíše na vývoz surových komodit než na vývoz výrobků s vyšší přidanou hodnotou. Přesto lze v dalších letech předpokládat, s ohledem na rostoucí těžbu nerostných surovin i probíhající postupný rozvoj průmyslové báze, dlouhodobě udržitelný

a poměrně rychlý hospodářský růst kolem 4 až 5 % HDP ročně.

Největší slabinou Ghany jsou tak momentálně především **velmi napnuté vládní finance**. Vládní dluh Ghany v roce 2021 dosahuje asi 83 % HDP a pouze na platby úroků každoročně padne více než 40 % vládních příjmů. Tíživá finanční situace vládě neposkytuje dostatečnou flexibilitu pro nové rozsáhlé investice či expanzivní fiskální opatření v případě externích šoků. Pozitivní jsou v tomto ohledu výše zmíněné dlouhodobě přátelské vztahy s mezinárodním společenstvím, které prostřednictvím *MMF, Světové banky, EU* či *AfDB* značně pomáhají Ghaně snižovat riziko krize vládní likvidity. V dalších letech by se měly pozitivně projevit fiskální reformy přijaté do roku 2019 týkající se efektivnějšího výběru daní a postupného snižování zadlužení. V reformách je nezbytné pokračovat a snižovat vládní dluh co nejrychleji.

SENEGAL

Podobně jako Ghana patří i Senegal mezi **dlouhodobě nejstabilnější a nejdemokratičtější země** v subsaharské Africe. Stejně jako dalším africkým zemím se však ani Senegal nevyhýbá rozšířená korupce, favoritismus a jisté autokratické tendence. Současný prezident **Macky Sall**, který vyhrál prezidentské volby v roce 2012 i v roce 2019, byl v minulosti často označován za příklad demokratického vůdce v subsaharské Africe a zároveň se prezentoval jako zastánce proreformní politiky a boje proti korupci. V souvislosti s korupčními skandály spojovanými s jeho nejbližší rodinou i s údajně politicky motivovaným obviňováním a vězněním několika opozičních politiků v průběhu minulých let však popularita stávajícího prezidenta u veřejnosti významně klesá. Přesto stále považujeme Senegal za jednu z nejstabilnějších zemí v regionu, což je dáno i neexistencí významných rozdílů mezi etnickými a náboženskými skupinami.

Z hlediska HDP na hlavu je Senegal chudou rozvíjející se zemí a **ze zmíněných západoafrických zemí je jednoznačně nejchudší ekonomikou**, přičemž výše HDP na osobu v Senegal dosahuje v současné době pouze dvou třetin HDP na osobu v Ghaně či Pobřeží slonoviny. Pozitivní je v tomto ohledu skutečnost, že se Senegal daří udržovat dobré vztahy s mezinárodním společenstvím, které zajišťují dostatečné zdroje financování. Díky velkému podílu zvýhodněných půjček se výrazně snižuje riziko krize vládní likvidity, plynoucí z poměrně vysokého vládního dluhu, jenž v roce 2021 dosahuje asi 66 % HDP.

Úroveň rozvoje senegalské ekonomiky zůstává nicméně stále relativně nízká, a není proto překvapením, že Senegal je dosud do značné míry **závislý na rybářství, zemědělství a turismu**. Na druhou stranu ve střednědobém časovém horizontu lze v Senegal očekávat velmi pozitivní hospodářský vývoj podpořený pokračující diverzifikací. Hlavním tahounem diverzifikace bude především těžební průmysl. Senegal již nyní vyváží **fosfáty a zlato**, ale disponuje i dalšími surovinami jako např. železnou rudou, ropou a zemním plynem. Zejména **produkce ropy, která by mohla být spuštěna již v roce 2023**, znamená pro Senegal velmi dobré vyhlídky do budoucna. Očekává se také postupné rozšiřování domácí výrobní základny a snižování momentálně vysoké závislosti na dovozu.

POBŘEŽÍ SLONOVINY

Na rozdíl od Ghany a Senegalu je politická situace v Pobřeží slonoviny s ohledem na turbulentní politickou historii této země poměrně křehká. Země si v nedávné

historii prošla dvěma občanskými válkami. **Populace Pobřeží slonoviny je dlouhodobě fragmentována na základě etnicity i náboženství** a mezi jednotlivými skupinami přetrvává značné napětí. První občanská válka byla zažehnuta v roce 2000, kdy došlo k vojenskému převratu a v následných volbách bylo hlavním politickému představiteli **muslimského severu** země **Alassanemu Ouattarovi** znemožněno kandidovat. Následovalo násilí v ulicích mezi stoupenci Ouattary a stoupenci **Laurenta Gbagba**, hlavního prezidentského kandidáta **křesťanského jihu**. Ačkoliv v roce 2002 došlo k oboustranně výhodné politické dohodě mezi představiteli obou zmíněných skupin, ozbrojené jednotky nespokojené s výsledky jednání a nucenou demobilizací se vzbouřily a násilně ovládly severní část země. Rozpoutala se krvavá válka, která oficiálně trvala až do roku 2007.

Druhá občanská válka trvala několik brutálních měsíců na přelomu let 2010 a 2011 a jejím spouštěčem byla neochota prezidenta Gbagba uznat porážku ve volbách a vítězství nového prezidenta Ouattary. Boje byly ukončeny, když byl Laurent Gbagbo v dubnu 2011 zatčen mezinárodními vojenskými jednotkami. V čele země tedy od roku 2010 stojí Alassane Ouattara, který v roce 2020 navzdory jistým protestům veřejnosti nastoupil do třetího funkčního období. **Momentálně se situace v Pobřeží slonoviny jeví jako poměrně stabilizovaná** a riziko eskalace v podobě občanské války jako v letech 2000 a 2010 není příliš vysoké, přesto místní společnost zůstává stále hluboce rozdělena. Každé volby v Pobřeží slonoviny proto nadále znamenají nemalé riziko a potenciální nestabilitu politické situace.

Navzdory složitějšímu politickému vývoji disponuje Pobřeží slonoviny velmi slušným ekonomickým potenciálem. Oproti ekonomice Ghany či Senegalu je silnou stránkou Pobřeží slonoviny zejména poměrně dobrá **odolnost rozsáhlého exportně orientovaného a značně mechanizovaného zemědělského**

sektoru, která zemi nejednou uchránila od významnějšího hospodářského šoku či recese. Pobřeží slonoviny je **největším vývozcem kakaa na světě**, ale disponuje rovněž dalším přírodním bohatstvím. Pozitivní hospodářský výhled do budoucna slibuje pokračující diverzifikace ekonomiky a především **rozvoj těžby zlata a budoucí růst těžby ropy**. Naopak hlavní slabinou místního hospodářství je podobně jako v Senegalu a Ghaně nedostatečně rozvinutá průmyslová báze a závislost na vývozu nezpracovaných komodit.

Také Pobřeží slonoviny dlouhodobě udržuje velmi dobré vztahy s mezinárodním společenstvím a aktivně spolupracuje s MMF. Oproti Ghaně a Senegalu je však finanční situace Pobřeží slonoviny výrazně lepší, neboť navzdory jistému navýšení vládního dluhu v roce 2020 jeho výše stále nepřesahuje ani 46 % HDP.

Závěr

Růstový potenciál subsaharské Afriky je obrovský v mnoha oborech zajímavých pro české exportéry počínaje energetikou, přes dopravu a logistiku až po zdravotnictví. Na druhé straně nabyté zkušenosti potvrzují, že obchodovat s touto částí světa není jednoduché. Na příkladu Gabonu je vidět, jak se může atraktivita i dlouhodobě politicky relativně stabilní země s rozsáhlými přírodními zdroji postupně vytrácet a vláda se opakovaně dostává do problémů se splácením externích závazků. Naštěstí se i v tomto rychle se rozvíjícím regionu postupně rodí země s odolností vůči externím šokům, které za podpory mezinárodního společenství dokáží rychle a udržitelně rozvíjet své hospodářství a životní úroveň obyvatel. Nezbyvá než si přát, aby těchto zemí bylo čím dál více a riziková mapa EGAP subsaharské Afriky byla pestřejší.

Makrodata

	Gabon		Ghana		Senegal		Pobřeží slonoviny	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Nominální HDP (USD mld.)	15	18	69	75	25	27	61	69
Populace (mil.)	2,1	2,1	30,8	31,3	16,7	17,2	27	27,7
HDP per capita (PPP, USD)	15 951	--	5 799	--	3 503	--	5 349	--
Realný HDP (% změna)	-1,8	1,5	0,9	4,7	1,5	4,7	2,0	6,5
Vládní dluh/HDP (%)	77,0	69,7	78,9	83,5	62,8	65,8	47,6	50,1
Placené úroky / vládní příjmy (%)	17,6	14,3	49,5	40,1	10,2	11,0	12,6	13,6

Novinky ze světa trade, export & ECAs

› Autor: Jana Ševcová, odbor mezinárodních vztahů, EGAP

AfDB podporuje energetický projekt v Mosambiku

Skupina **Africké rozvojové banky (AfDB)** dala zelenou grantu ve výši 36 milionů USD na podporu energetického systému v Mosambiku, který bude řešit i problematiku vysídlených osob a uprchlíků.

Projekt bude spolufinancován vládami Švédska a Německa prostřednictvím německé rozvojové banky **KfW**, zvýší počet připojení domácností k elektrické síti, posílí vývoz elektřiny a zlepší kvalitu dodávek na domácím i regionálním trhu. Projekt, který se nachází v severních provinciích Zambézia a Nampula, bude realizován ve spolupráci s **Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR)** a zaměří se také na řešení situace vysídlených osob a uprchlickou osadu Maratane v rámci úsilí o překlenutí propasti mezi humanitární a rozvojovou pomocí v této jihoafrické zemi.

Projekt zahrnuje především modernizaci a výstavbu nového řídicího centra, které má posílit vývoz elektřiny národní elektrárenskou společností **Electricidade de Moçambique**. Celkově má projekt za cíl ztrojnásobit vývoz energie, zapojit více obnovitelných zdrojů a přilákat větší příliv investic v důsledku zlepšení zásobování a stability domácího trhu s energií.

US EXIM navazuje užší vztahy s Litvou

Zástupci **US EXIM** a litevské vlády podepsali *Memorandum o porozumění* s cílem posílit hospodářské vztahy mezi oběma zeměmi. Memorandum o porozumění podepsali úřadující **první viceprezident a místopředseda US EXIM James Cruse** a **náměstkyně litevského ministra hospodářství a inovací Jovita Neliupšienė**. V rámci memoranda o porozumění se US EXIM a litevské ministerstvo hospodářství a inovací dohodly na prohloubení spolupráce v oblastech, které zahrnují výrobu, služby pro podniky, obnovitelné zdroje energie, transformační export a malé podniky.

„Amerika je hluboce oddána transatlantickému partnerství a věříme v oboustranný přínos podpory hospodářského rozvoje Litvy prostřednictvím nákupu amerického zboží a služeb. Těšíme se na spolupráci s litevskou vládou v nadcházejících měsících,“ uvedl James Cruse. Jovita

Neliupšienė dodala: „Litva vnímá Spojené státy jako strategického partnera při rozvoji obchodních a hospodářských vztahů. S EXIM vytvoříme nové nástroje pro růst našeho dvoustranného obchodu a rozvoj silných a spolehlivých transatlantických dodavatelských řetězců.“

EBRD poskytne investice do železnice v Turecku

Evropská banka pro obnovu a rozvoj (EBRD) poskytne turecké vládě půjčku ve výši 150 milionů EUR na výstavbu 67kilometrového úseku vysokorychlostní železniční tratě z Istanbulu k bulharským hranicím. **Asijská banka pro investice do infrastruktury (AIIB)** podle dostupných informací rovněž zvažuje paralelní financování a turecká vláda poskytne zbývající prostředky potřebné pro infrastrukturní projekt v hodnotě 640 milionů EUR.

Dvoukolejný úsek *Ispartakule-Cerkezkoj* je součástí elektrifikované železniční trati *Halkali-Kapikule*, spolufinancované z prostředků *Nástroje předvstupní pomoci Evropské unie (EU)*. Trať je součástí transevropské dopravní sítě EU (*TEN-T*) a zajistí bezpečnou, udržitelnou a nízkouhlíkovou osobní a nákladní dopravu do EU a z EU, čímž se zlepší propojení a obchod.

Železniční úsek *Ispartakule-Cerkezkoj* bude vysoutěžen a postaven v souladu s pravidly EBRD pro zadávání veřejných zakázek a environmentálními a sociálními standardy.

UKEF podporuje tureckou solární energetiku

Britský ministr pro mezinárodní obchod 15. listopadu oznámil, že britská vláda podpoří největší solární zařízení v Turecku částkou více než 217 milionů liber (291 milionů USD), čímž Spojené království začne plnit závazky přijaté na konferenci *COP26*.

Podpora 1,35GW solárního projektu *Karapinar* společnosti **Kalyon Enerji** ze strany **UK Export Finance** je největší zárukou, kterou kdy UKEF poskytl na solární projekt. Záruka UKEF pomůže podpořit více než 100 britských pracovních míst, protože integrace solární technologie a montáž solární elektrárny proběhne ve Spojeném království. Zařízení, jehož rozloha odpovídá více než 4 600 fotbalovým hřištím, bude po

dokončení na konci roku 2022 dodávat čistou elektřinu pro přibližně 2 milionům tureckých domácností.

Společnost **GE Energy Financial Services** podpořila UKEF při sjednávání této dohody, přičemž britská agentura pro vývozní úvěry bude garantovat úvěr pro odběratele ve výši 217 milionů liber (291 milionů USD). To umožní společnosti GE nasadit první solární technologii FLEXINVERTER mimo území USA, podpořit cíle Turecka v oblasti čisté energie a usnadnit obchodování pro britské dodavatele.

Projekt je součástí prvního tureckého solárního tendru YEKA, který vyhlásilo turecké ministerstvo energetiky v rámci programu Zóny obnovitelných zdrojů energie (YEKA). Podle Mezinárodní agentury pro energii (IEA) projekt pomůže Turecku pokračovat v rozšiřování obnovitelných zdrojů energie a v letech 2017-27 uvést do provozu 10 GW solární kapacity.

Toto oznámení přichází v návaznosti na konferenci OSN o klimatu COP26, na níž se vlády a podniky zavázaly k ekologickým investicím a více než 40 zemí se vzdalo podpory uhelné energetiky.

US EXIM garantuje smlouvu s Boeingem v Latinské Americe

Exportní a importní banka Spojených států (EXIM) schválila konečný závazek zaručit půjčku ve výši zhruba 194 milionů USD od **Citibank** a **JP Morgan** panamské společnosti **Copa Airlines** na financování nákupu letadel Boeing 737 MAX 9.

Za přispění mnoha dodavatelů z řad malých a středních podniků v USA jsou letadla montována a vyvážena ze závodu společnosti The Boeing Company v Rentonu ve státě Washington. Celkově se odhaduje, že tato transakce podpoří 1 100 amerických pracovních míst.

„Schválením této transakce EXIM hrdě podporuje více než 1 000 amerických pracovníků – mnoho z nich v malých podnicích – kteří se podílejí na rozsáhlém dodavatelském řetězci letadel v celé zemi. Jsme i nadále odhodláni pomáhat velkým i malým americkým společnostem v celosvětové konkurenci tím, že vyplníme mezery ve financování soukromého sektoru,“ řekl úřadující **prezident a předseda EXIM James Burrows**.

Evropská aliance pro exportní financování prosazuje zelené pobídky

Seďm evropských zemí se zavázalo, že podpoří reformy a ekologické pobídky v odvětví vývozních úvěrů, nicméně nenaplnilo naděje zastánců kampaně na

zrušení veřejného financování fosilních paliv dříve než do konce roku 2022, jak bylo stanoveno na konferenci COP26 v Glasgow.

Koalice *Exportní financování pro budoucnost (E3F)*, kterou původně tvořily Dánsko, Francie, Německo, Nizozemsko, Španělsko, Švédsko a Spojené království, uspořádala 24. listopadu své druhé virtuální setkání, které hostila nizozemská vláda. K alianci se připojily také Belgie, Finsko a Itálie, uvedl **nizozemský státní tajemník pro finance Hans Vijlbrief**.

„E3F bylo založeno na myšlence, že postupně ukončíme využívání fosilních paliv, ale nyní to dostává nový impuls prostřednictvím Glasgow. Takže teď musíme pracovat opravdu rychle, abychom věci dotáhli do konce,“ řekl Vijlbrief, když popisoval setkání deseti členských států koalice E3F. Vijlbrief také uvedl, že země E3F budou spolupracovat na strategiích, jak splnit závazek, který každá z nich podepsala na summitu o změně klimatu COP26 – a to ukončit podporu fosilních paliv z veřejných financí do konce roku 2022, tématem jednání byla také podpora pro zelené investice.

V návrhu prohlášení koalice E3F se rovněž uvádí, že aliance bude prosazovat pobídky "na úrovni OECD", a vyzývá vlády zemí, které nejsou členy E3F, aby přijaly strategie financování vývozu v souladu s *Pařížskou dohodou o klimatu z roku 2015*, jejímž cílem je udržet globální oteplování pod 1,5 stupně ve srovnání s předindustriální dobou.

Sáúdskoarabská ropná společnost získala úvěr od JBIC

Japonská banka pro mezinárodní spolupráci (JBIC) poskytla sáúdskoarabské státní ropné společnosti **Abu Dhabi National Oil Company (Adnoc)**, která je vývozcem ropy do Japonska, půjčku ve výši 3 miliard USD.

JBIC, veřejná finanční instituce, poskytne 2,1 miliardy USD z celkové finanční částky a zbytek půjčují komerční věřitelé **SMBC**, **Mizuho**, **MUFG** a tokijská pobočka **HSBC**. Úvěr podepsaný 17. listopadu je šestým, který JBIC pro Abu Dhabi National Oil Company (Adnoc) sjednala, poslední v lednu 2018.

„Cílem tohoto úvěru je poskytnout společnosti Adnoc nezbytnou podporu při zajišťování stabilního dovozu ropy japonskými společnostmi. Abú Zabí je stabilním a důležitým zdrojem dodávek ropy do Japonska již více než 40 let,“ uvádí JBIC a dodává, že emirát je *„velmi důležitý pro strategii Japonska v oblasti energetických zdrojů.“*

JBIC, která je zároveň japonskou exportní úvěrovou agenturou, uvádí, že se společností Adnoc podepsala také memorandum o porozumění zaměřené na „dekarbonizaci, energetickou transformaci a energetickou účinnost“ a podněcující spolupráci mezi ropnou společností a japonskými firmami. Podle JBIC má Abú Zabí velký potenciál pro projekty v oblasti obnovitelných zdrojů energie a zachycování a ukládání uhlíku.

Nové opatření OECD zvýší podporu ECAs na rozvíjejících se trzích

OECD zmírnila pravidla pro akontace u transakcí podpořených vývozními úvěrovými agenturami (ECAs) na rozvíjejících se trzích. Podle nových pravidel *Arrangementu OECD* o oficiálně podporovaných vývozních úvěrech je požadavek na akontaci snížen z 15 % na 5 % pro státní dlužníky na rozvojových trzích, pokud je transakce zaručena ministerstvem financí nebo centrální bankou.

Toto opatření, které vstoupilo v platnost 5. listopadu, také zvyšuje maximální částku, kterou mohou zúčastněné ECAs oficiálně podpořit, z 85 % na 95 % celkové hodnoty vývozního kontraktu. Opatření bude platit po následujících 12 měsících a bude se vztahovat na všechny žádosti podané během této doby, přičemž ECAs se budou muset definitivně zavázat ke každé konkrétní transakci během následujících 18 měsíců.

Tyto kroky přicházejí v souvislosti s rostoucím tlakem průmyslových sdružení a jednotlivých společností, které vyzvaly ECAs, aby zmírnilly své požadavky, protože kupující země čelí rostoucímu finančnímu tlaku.

OECD uvádí, že za „normálních okolností“ by kupující měli možnost financovat akontaci delšími lhůtami splácení, protože financující banky by obvykle byly schopny získat krytí ze soukromého pojistného trhu. Podle OECD však krize covid-19 uvedla trh do chaosu a soukromý sektor se zdá být „velmi neochotný poskytovat toto krytí rozvojovým zemím. Bez takového krytí nejsou banky ochotny financovat tu část projektu v zemích, které takové projekty nejvíce potřebují. Jsme tedy v situaci jasného selhání trhu, které je třeba urychleně řešit.“

ECAs se odklánějí od uhlí, podpora obnovitelných zdrojů však stále zaostává

Podle nového průzkumu exportní úvěrové agentury (ECAs) v největších světových ekonomikách snížily v letech 2018 až 2020 podporu financování uhelného průmyslu o více než polovinu, ale podpora plynárenského průmyslu vzrostla o téměř 10 miliard USD.

Oil Change International a Friends of the Earth US, dvě nevládní organizace zabývající se ekologickými kampaněmi, zveřejnily 28. října údaje, podle nichž za období 2018–2020 podpořily ECAs financování fosilních paliv v průměru za 40,1 miliardy USD ročně. Tyto údaje zahrnují pouze agentury zemí G20 a mohou značně podhodnocovat skutečný rozsah podpory pro fosilní paliva, protože v některých zemích je obtížné získat přístup k informacím o transakcích.

Oil Change International a Friends of the Earth vyzývají vlády, aby se mnohem důrazněji zavázaly k ukončení podpory fosilních paliv z veřejných zdrojů a ze strany ECAs.

„Vlády by měly provádět politiku, která vyloučí budoucí financování fosilních paliv prostřednictvím exportních úvěrových agentur spolu s ostatními veřejnými finančními institucemi, a místo toho zavést ambiciózní cíle pro zodpovědné a komunitně orientované financování obnovitelných zdrojů energie,“ říká **Bronwen Tucker** z nevládní organizace Oil Change International.

Největšími podporovateli financování fosilních paliv jsou exportní agentury v Kanadě, Jižní Koreji, Japonsku a Číně.

Podpora obnovitelných zdrojů energie sice vzrostla, ale zůstává mizivá – podle zprávy obou nevládních organizací v letech 2018 až 2020 podpora tohoto sektoru energetiky byla pouze 7 % z celkové podpory ze strany ECAs. V letech 2018–2020 podpora obnovitelných zdrojů energie vzrostla na 10,6 miliardy USD ve srovnání s částkami kolem 7,5 miliardy USD v letech 2012–2014 a 2015–17. Podpora uhelných projektů se propadla z 23,8 miliardy USD v letech 2015–17 na 11,7 miliardy USD v letech 2018–20, což znamená pokles ze 14 % celkového podílu podpory energetických projektů ze strany ECAs na 8 %.

Zdroj: Adobe Stock

Podzim 2021 – změny v pravidlech Arrangementu a prodloužení výjimky v rámci pravidel EU

Podzim je období, kdy se sklízí plody práce vynaložené v předchozím období. Je tomu tak i v oblasti pravidel ve světě oficiálně podpořeného financování a pojišťování exportních úvěrů, kde byly dokončeny některé rozpravy a procedury či přijata rozhodnutí, která mají dopad na podobu pravidel pojištění vývozních úvěrů. Netýká se to pouze Arrangementu OECD, ale také regulací platných v rámci EU.

› Autor: Jan Mráz, zástupce ředitele odboru mezinárodních vztahů EGAP

Na podzim 2021 byla, v rámci příprav na klimatickou konferenci **COP 26** ve skotském Glasgow, završena hektická jednání *Participantů OECD týkající se pravidel Arrangementu v oblasti uhelné energetiky*.

Jejich výsledkem je, že od 1. listopadu 2021 vstoupila v platnost nová úprava Arrangementu týkající se přístupu k uhelné energetice a uhlí obecně. V praxi to znamená, že v oblasti uhlí již nadále nebude využito možností daných sektorovou dohodou *CFSU (Coal-Fired Electricity Generation Sector Understanding)*. Ta bude zrušena a do textu Arrangementu bude zapracován nový článek č. 6 „*Prohibitions on Arrangement Support*“ – zákazy v rámci podpory dané Arrangementem. Dochází tak k ukončení oficiálně podpořeného financování a pojišťování exportních úvěrů týkajících se nových zdrojů energie z uhlí, které nevyužívají nástroje na snižování klimatické zátěže, jako je třeba *CCUS (Carbon Capture,*

Utilisation and Storage; zachycování uhlíku, jeho využití a ukládání).

Co toto nové, klimaticky zaměřené, uspořádání v rámci Arrangementu vlastně znamená?

Z nového textu vyplývá, že je zapovězeno poskytování oficiálně podpořených exportních úvěrů a vázané pomoci pro dodávky související s výstavbou nových uhelných elektráren a veškerých dodávek v této souvislosti, a to včetně modernizací nebo rozšiřování elektráren již existujících. Přímo uvedenou výjimku zde představují ekologizační dodávky zaměřené na snižování znečištění vzduchu, vody nebo snižování emisí CO₂, avšak ani ty nesmí být spojeny s navýšením výkonu elektrárny nebo prodloužením její životnosti. Pod tento zákaz nespádají, a tím představují další možnou výjimku, ještě situace, kdy jsou uhelné elektrárny vybaveny funkční technologií *CCUS (Carbon Capture Utilization and Storage)*, čímž spadají

pod pravidla daná sektorovou dohodou CCSU – sektorová dohoda Arrangementu o obnovitelné energetice, vodě a klimatických projektech.

Přinesl podzim v rámci Arrangementu pouze omezení a zákazy?

Na tuto otázku lze odpovědět jednoznačně, že nikoliv. I když je třeba zdůraznit, že se jedná o specifickou a pouze dočasnou výjimku ze současných pravidel. Tato výjimka vyplývá z výsledku zvláštní procedury (Common Line) v oblasti akontací. Podle této nové úpravy bude dočasně možné snížení akontace až na 5 % Export Contract Value (ECV) z nynějších 15 % za podmínky, že se bude jednat o transakce vůči vládním kupujícím (sovereign buyers) v zemích kategorie II a tyto transakce budou požívat záruky ze strany Ministerstva financí nebo centrální banky. Výsledek této systémové Common Line procedury vstoupil v platnost 5. listopadu 2021 a bude pokračovat následujících 12 měsíců až do 4. listopadu 2022.

Dochází tak k ukončení oficiálně podpořeného financování a pojišťování exportních úvěrů týkajících se nových zdrojů energie z uhlí, které nevyužívají nástroje na snižování klimatické zátěže

Zjednodušeně to znamená, že v případě transakcí do méně vyspělých zemí, kdy je kupujícím vládní dlužník a transakce má záruku ze strany Ministerstva financí nebo od národní banky, je možné mít akontaci sníženou až na úroveň 5 % hodnoty vývozního kontraktu (ECV), jak je definována v podmínkách Arrangementu. A vše to bez nutnosti kompenzovat tuto flexibilitu nějakým dalším způsobem, třeba nárůstem pojistné sazby.

Je toto jediná změna, která se objevila v průběhu podzimu 2021?

Je ještě jedna úprava, která se týká činnosti EGAP a produktů poskytovaných vývozcům a jejich financierům. Ta se však netýká Arrangementu, ale pravidel stanovovaných ze strany EU, protože se vztahuje na pojištění vývozních úvěrů majících splatnost do dvou

let a směřujících do vyspělých zemí. Tento segment není běžnou oblastí působnosti EGAP a jemu podobných entit. Větší volnost přinesla až výjimka z platných EU pravidel, která standardně omezují exportním úvěrovým agenturám (ECAs) poskytovat krátkodobé pojištění vývozních úvěrů se splatností do 2 let do vyspělých zemí. V rámci těchto pravidel však byla jako reakce na složitou situaci v oblasti krátkodobého pojištění udělena dočasná výjimka, která entitám jako je EGAP umožnila poskytovat pojištění do všech zemí. Zatím byla tato výjimka platná do konce roku 2021. EK však po veřejné konzultaci a vyhodnocení situace na trhu rozhodla o jejím prodloužení, takže je nyní platná do 31. března 2022.

Z uváděných informací je zřejmé, že podzim 2021 byl v oblasti pravidel týkajících se oficiálně podpořeného pojišťování vývozních úvěrů rušným obdobím. Přinesl nejen omezení, která logicky souvisí se snahami o zmírnění dopadů na změny klimatu, ale také možnost volnějších pravidel, která mají napomáhat snadnějšímu překonávání obtíží pojících se s dopady epidemie covid-19.

Zdroj: Adobe Stock

Mezinárodní strojírenský veletrh v Brně objektivem fotografa

Zdroj: ČTK

Zdroj: ČTK

Finanční ředitel EGAP David Havlíček zahajuje seminář Věda a Výzkum. „Děláme to už šest let, konec projektu není stanoven. Z prvního ročníku mohou jmenovat společnost Lešikar, která vyvinula snímače do tachografů. Díky státní podpoře získala zakázky v řádu desítek milionů korun, přičemž jejich patent neopustil Česko,“ uvedl Havlíček.

Zdroj: ČTK

EGAP a Technologická agentura ČR připravily pro účastníky Mezinárodního strojírenského veletrhu workshop o spolupráci na vývozu výsledků českého výzkumu. Konal se premiérově v hybridní podobě – s fyzickou účastí v pavilonu P i ve formě online přenosu.

Zdroj: ČTK

Slavnostní otevření Národní expozice Country for the future

Zdroj: ČTK

Infopult EGAP se zástupci Milošem Benšem a Jiřím Šrámkem na stánku CFF

Zdroj: ČTK

V pavilonu P se v rámci Národní expozice Country for the future sdružilo 14 institucí včetně EGAP.

Zdroj: ČTK

Veletrh je v plném proudu. Ročníku 2021 se zúčastnilo 1016 vystavovatelů.

Zdroj: ČTK

Zdroj: Adobe Stock

AlterEko: Ve světě chybí privátní investice. I kvůli rostoucí nejistotě

Svět po covidu změnil řadu rizik v nejistoty. Plány firem na investice se tak často mění pod rukama a musí pracovat s řadou variant. Celkově pak některé investice v ekonomikách chybí. Shodli se na tom účastníci konference Česko a Evropa v asijském století v Kostelci nad Orlicí.

› Autor: David Havlíček, vedoucí úseku finančního a správy pojistných událostí, EGAP

Vyspělý svět čeká v příštích letech řada výzev. Počítá se zvládnutím covidu a konče přechodem na bezuhlíkovou ekonomiku. V souvislosti s problémy logistických řetězců se pak čím dál více hovoří o takzvané strategické suverenitě. Ta spočívá v přesunu výroby kritických vstupů zpátky do zemí zpracování. O těchto tématech diskutovali podnikatelé, ekonomové i zástupci veřejné správy na konferenci **Česko a Evropa v asijském století** ve dnech 5. - 6. listopadu 2021.

Roger Tooze, spoluzakladatel mezinárodní politické ekonomie, na konferenci upozornil na to, že svět je covidem již unavený. „Potřebujeme energii v letech, abychom změnili svět,“ upozornil na úzké místo toho, jak se se současnou situací vypořádá. **Raffaella Tenconi, zakladatelka ADA Economics**, zase vyzdvihla roli digitalizace: „Nesmíme se ale k tomu bezmezně upínat, neboť stinnou stránkou je vznik globálních oligopolů v této oblasti,“ doplnila.

Mění se i svět z pohledu politických i bezpečnostních rizik. **Brigádní generál a ředitel NÚKIB Karel Řehka** varoval zejména před kyberhrozbami: „Vývoj technologií jde dopředu rychleji než naše zabezpečení,“ upozornil.

O to více roste důležitost infrastruktury jako takové. „Infrastruktura dnes nejsou jen dálnice a železnice. Je to i právě i digitální infrastruktura. A v rozvojových zemích jde například i o výstavbu zdravotnické infrastruktury,“ uvedl na konferenci **finanční ředitel EGAP David Havlíček**. To potvrzují i čísla EGAP, který v posledních letech pojistil výstavbu nemocnic v řadě zemí.

Český výzkum míří do světa

Technologická agentura ČR (TA ČR) a EGAP připravily pro účastníky Mezinárodního strojírenského veletrhu workshop o spolupráci na vývozu výsledků českého výzkumu. Konal se premiérově v hybridní podobě – s fyzickou účastí v pavilonu P i ve formě online přenosu.

› Autor: Igor Záruba, ČTK

Obě instituce ve spolupráci se **Svazem průmyslu a dopravy** představily prezentace firem, které řešily výzkumné projekty za podpory **TA ČR** a projevíly zájem o pomoc s exportem jejich výsledků výzkumu na zahraniční trhy. Tato služba je jednou z dílčích aktivit TA ČR. Jde o záměry, které jsou financovány státem a mají komerční potenciál na domácím i zahraničním trhu. Účelem dnešních prezentací bylo seznámit zástupce firem s výsledky projektů a poskytnout prostor pro odbornou i obchodní diskusi.

Účelem prezentace je seznámit zástupce firem s výsledky projektů a poskytnout prostor pro odbornou i obchodní diskusi přímo s jejich řešiteli. Cílem je nalézt možné partnery na území ČR, kteří by výsledky projektů komercializovali, zajistili výrobu a případně i s pojištěním EGAP vyváželi úspěšné produkty do zahraničí. Letos na MSV byly uvedeny „Nové materiály pro flexibilní elektronické a ochranné aplikace“ z **Centra organické chemie**, „Hybridně vyráběné ultratvrdé nástroje“ ze společnosti **Rotana** a výsledky **Centra pokročilých materiálů a technologií pro ochranu a zvýšení bezpečnosti**.

„TA ČR obecně podporuje aplikovaný výzkum, často však chybí způsoby, jak dostat dosažené výsledky na trh. Smyslem je, aby know-how zůstalo doma a neputovalo do zahraničí,“ upřesnil **předseda agentury Petr Konvalinka**.

Myšlenka podporovat firmy, které mají díky svým počínům exportní potenciál, vznikla před několika lety.

Prvním partnerem agentury byla Českomoravská záruční a rozvojová banka (ČMZRB), nyní **Národní rozvojová banka**. Kooperace se státními institucemi, které se momentálně představují v Brně na strojírenském veletrhu, se postupně prohlubovala.

„Vybíráme firmy, které mají ukončený projekt řešený s podporou a vidíme u nich komerční potenciál. Stručně řečeno, snažíme se, aby zajímavé myšlenky neskončily v šuplíku. Spolu s partnery tyto adepty třídíme a rozhodujeme, co s nimi dál. Finanční pomoc firmy v tomto konkrétním programu nezískají,“ doplnila **Milena Vicenová**, která má v TA ČR na starosti koordinaci zahraniční spolupráce.

Pojišťovna EGAP plní úlohu koncového činitele, který se specializuje na pojistky tuzemského byznysu v cizině, a to zejména ve složitějších regionech. „Děláme to už šest let, konec projektu není stanoven. Z prvního ročníku mohu jmenovat společnost **Lešikar**, která vyvinula snímače do tachografů. Díky státní podpoře získala zakázky v řádu desítek milionů korun, přičemž jejich patent neopustil Česko,“ zdůraznil **David Havlíček, finanční ředitel EGAP**.

„Každoročně vybíráme pět až osm nových případů, s předešlými podniky pracujeme průběžně. Tyto záměry bývají o něco rizikovější, než je trh schopen akceptovat, proto si je může dovolit právě státní pojišťovna, jako je EGAP,“ shrnul Havlíček.

Pojistili jsme český export za jeden bilion korun

Objem vývozu českých exportérů podpořeného exportní pojišťovnou EGAP dosáhl jednoho bilionu korun. Jedná se o součet všech obchodních případů, které pojišťovna realizovala za 29 let své existence. Čeští exportéři s pojištěním EGAP za tu dobu vyvezli své zboží do 130 zemí světa.

› Autor: Jan Černý, tiskový mluvčí EGAP

„Třinácticiferná číslovka jeden bilion v sobě zahrnuje nejen velké investiční celky realizované českými exportéry v zahraničí, ale také dodávky například dopravních prostředků a dalšího zboží s vysokou přidanou hodnotou. Jsou to ovšem i zakázky malých a středních firem začínající už na 100 tisíce korun. A v posledním roce do výčtu přibyla i pomoc záručního programu COVID Plus na pomoc exportujícím firmám zasaženým pandemií,“ vypočítává **předseda představenstva EGAP Jan Procházka.**

Úplně první pojistná smlouva, kterou exportéři v EGAP podepsali, představovala v roce 1993 dodávku pro petrochemický závod **v Jordánsku** za téměř 3 miliony dolarů. Mezi historicky největší obchodní případy patří například modernizace železniční tratě **v Ázerbájdžánu**. Od roku 2011 tam české firmy s pojištěním EGAP zmodernizovaly přes 900 kilometrů železnice za 750 milionů eur. Dále jsou to vodní elektrárny společnosti Energo-Pro **v Gruzii, Bulharsku a Turecku**. Letos dokončený projekt Turecké elektrárny Alpaslan 2 v hodnotě 600 milionu dolarů přitom představuje největší českou investici v Turecku od roku 1989 a zároveň největší českou porevoluční investici do vodní energie.

Největší část pojištěného vývozu připadá na zakázky z oblastí strojírenství (289 mld. Kč), energetiky (264 mld. Kč) a dopravy (217 mld. Kč). V posledních pěti letech přitom rychle přibývá podpořeného vývozu z odvětví agroexportu (26 mld. Kč) a zdravotnictví (23 mld. Kč).

Pojištěním pokrýváme odvětví klíčová pro fungování moderní společnosti kdekoliv na světě.

Celkový počet firem, které EGAP pojistila, je 675. Je ovšem prakticky nemožné propočítat, kolika českým firmám EGAP dosud pomohla, protože v případě velkých obchodních případů se nejedná jen o pomoc kontraktorovi, ale také všem dalším firmám, které se na zakázce podílejí. „Například aktuální výstavby nemocnic společností Vamed v Ghaně za 1,8 miliardy korun

Působíme tam, kam se komerční pojišťitelé raději nepouštějí.

Provádíme také osvětu v oblasti zahraničních trhů a jejich rizik, informace máme z první ruky.

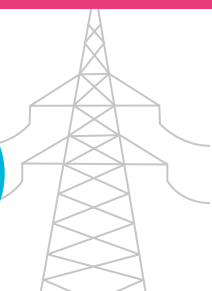
„či Trinidadu a Tobagu za 780 milionů korun znamená zakázky pro desítky dalších českých firem, které se na projektech také podílejí,“ dodává Procházka.

Nežádanějšími pojišťovacími produkty EGAP jsou dlouhodobě pojištění vývozního odběratelského úvěru pojištění investic v zahraničí. Dohromady tyto dva produkty představují zhruba tři čtvrtiny objemu pojištěného vývozu. Loni do nabídky dvacítky produktů pojišťovny přibýly záruky COVID Plus určené velkým exportujícím firmám, které se vinou pandemie dostaly do obtížné situace. Dosud EGAP schválila 125 záruk v objemu 25 miliard korun.

Celkem EGAP podpořila vývoz českých exportérů do 130 zemí světa, od Austrálie až po Zambii. V letošním roce navíc dosáhla rekordu, aktuální počet zemí, do kterých teď směřují pojištěné dodávky, je 48. Od začátku roku EGAP podpořila 97 exportujících firem. Vysoký zájem o pojištění vyvolává pandemie a s ní související ekonomické dopady.

Dodávka technologií do jordánských petrochemických závodů

1993

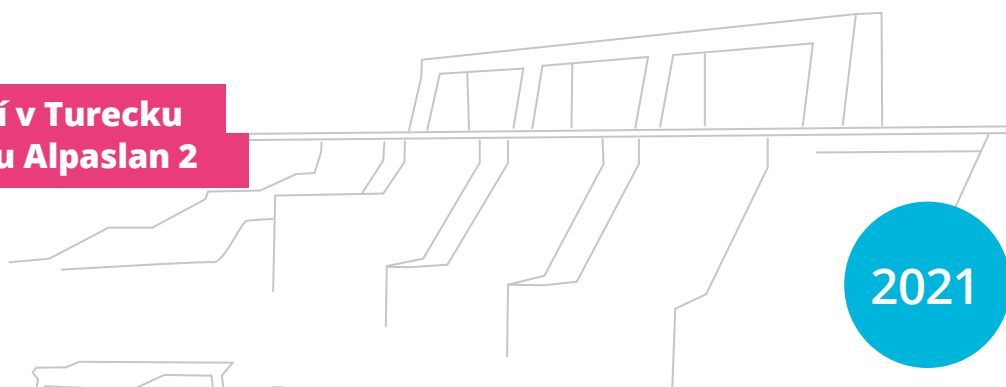
1994

Letadla Aera Vodochody míří do severní Afriky

Energopro staví v Turecku vodní elektrárnu Alpaslan 2

2021

Biliontý klient

Kovaco Electric dodává jediné plně elektrické smykové nakladače do celého světa

EGAP kvůli pandemii dočasně pojišťuje krátkodobé pohledávky do EU a OECD skupiny 0 až do 31. 3. 2022

Zdroj: Adobe Stock

Krátkodobé pojištění vývozních pohledávek do vyspělých zemí jako jsou státy EU, USA, Kanada, Japonsko a další bude exportní pojišťovna EGAP poskytovat i v prvním kvartálu roku 2022. Evropská komise prodloužila rámec pro pojišťování krátkodobých pohledávek do ekonomicky vyspělých zemí vystavených do 31. 3. 2022 s maximální splatností 180 dní. Výjimka umožňující od března 2020 poskytování tohoto pojištění státním agenturám měla skončit na konci roku. Vzhledem k pokračující pandemii ovšem komise rozhodla o jejím opětovném prodloužení. Dosud si takto české firmy pojistily u EGAP vývoz za 1,6 miliardy.

► Autor: Jan Černý, tiskový mluvčí EGAP

„I v prvním kvartálu roku 2022 budou moci čeští exportéři u EGAP pojistit zaplacení faktury za dodané zboží do zemí EU a OECD skupiny 0. Jedná se o jeden z žádaných produktů, na jehož další poskytování se nás řada vývozců opakovaně ptá. Dosud jsme takto pojistili například vývoz zemědělských a manipulačních strojů, piva, hutního materiálu nebo třeba i přístrojů,“ vysvětluje **předseda představenstva EGAP Jan Procházka**.

Státní pojišťovny podporující domácí exportéry běžně krátkodobé úvěry do vyspělých zemí definovaných ratingem představujícím „riziko 0“ pojišťovat nesmějí. Pandemie ale oslabila apetit komerčních institucí pojišťovat a Evropská komise výjimečně zpřístupnila tento segment i státním kreditním agenturám. Od března

2020 takto EGAP pojistila 87 českých vývozních smluv v hodnotě 1,6 miliardy korun. Nejčastěji zboží směřovalo do Polska, Slovinska, Itálie a Německa.

„EGAP už před propuknutím pandemie spustila online službu KLIKNI PRO EXPORT. Díky tomu mohou exportéři prověřit možnosti pojištění svého obchodního případu rychle, bezkontaktně a bez rizika prostřednictvím online služby na webu www.egap.cz,“ dodává Procházka.

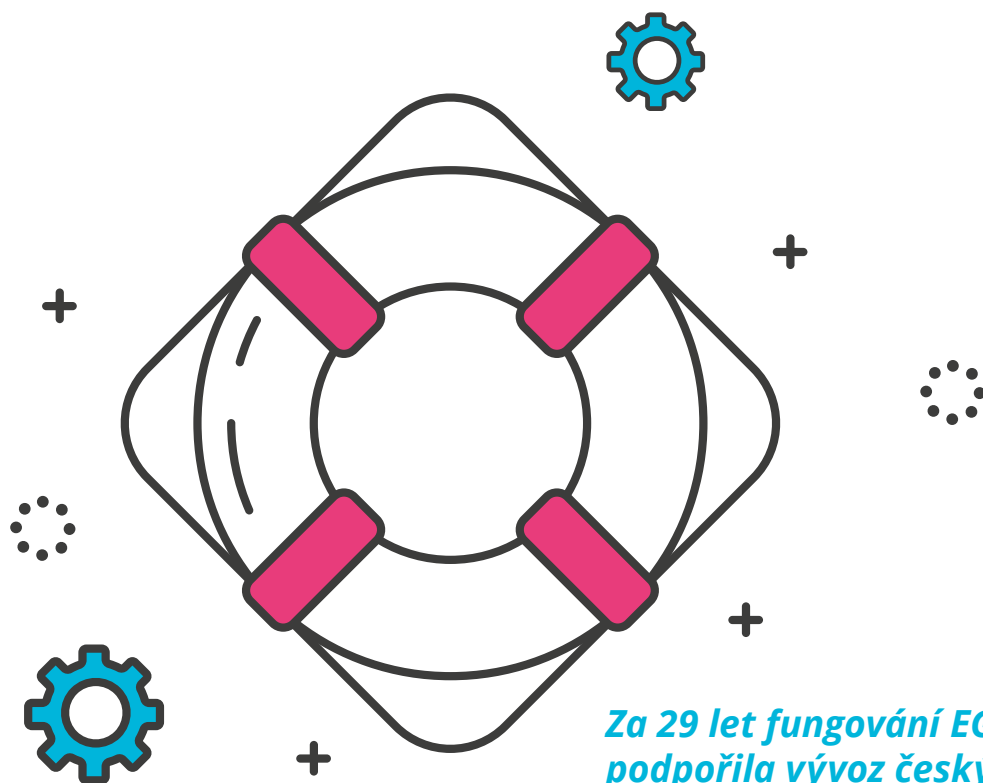
Spolu s pojištěním vývozních pohledávek jsou v současné době v důsledku pandemie poptávané i pojištění proti riziku nemožnosti plnění smlouvy, tedy pojištění výrobního rizika. A dále také záruky COVID Plus, které jsou určeny na zajištění likvidity velkých

**Od března 2020 takto EGAP
pojistila 87 českých vývozních
smluv v hodnotě 1,6 miliardy
korun. Nejčastěji zboží
směřovalo do Polska, Slovinska,
Itálie a Německa.**

exportujících firem, které se vinou pandemie dostaly do obtížné situace. Dosud EGAP schválila 125 záruk v objemu 25 miliard korun.

Celkový objem podpořeného exportu EGAP aktuálně přesahuje částku 1 bilion korun. Za 29 let fungování EGAP tak podpořila vývoz českých exportérů do 130 zemí světa, od Austrálie až po Zambii. Mezi historicky největší obchodní případy patří například modernizace železniční tratě v Ázerbájdžánu. Od roku 2011 tam české firmy s pojištěním EGAP zmodernizovaly přes 900 kilometrů železnice za 750 milionů eur. Dále jsou to vodní elektrárny společnosti Energo-Pro v Gruzii, Bulharsku a Turecku. Letos dokončený projekt Turecké elektrárny Alpaslan 2 v hodnotě 600 milionu dolarů přitom představuje největší českou investici v Turecku od roku 1989 a zároveň největší českou porevoluční investici do vodní energie.

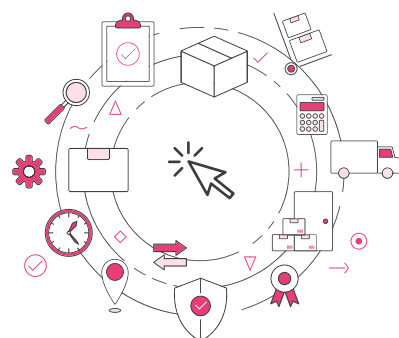

**Za 29 let fungování EGAP
podpořila vývoz českých
exportérů do 130 zemí světa.**

Potřebujete prověřit rychle možnosti pojištění svého obchodního případu?

VYUŽIJTE ONLINE SLUŽBU

KLIKNI PRO EXPORT.

Stíhačky L-39NG poletí do Vietnamu s pojištěním EGAP

Zdroj: AERO Vodochody AEROSPACE a.s.

Exportní pojišťovna EGAP pojistila bankovní záruky za dodávku 12 nových letounů L-39NG výrobce Aero Vodochody do Vietnamu. Smluvními stranami zakázky v hodnotě vyšších jednotek miliard korun je vietnamské ministerstvo obrany a společnost Omnipol, která je strategickým partnerem při vývoji letounu a spoluvlastníkem českého leteckého výrobce. Zcela nový cvičný a lehký bojový letoun, jehož vývoj spolufinancovala Česká exportní banka, je novou generací legendárního stroje L-39 Albatros, který je s 3 tisíci vyrobenými kusy považován za neúspěšnější cvičný proudový letoun světa.

› Autor: Jan Černý, tiskový mluvčí EGAP

„Letadla společnosti Aero Vodochody patří mezi technologickou špičku v oboru s velmi vysokou přidanou hodnotou. Podpoření vývozu nového modelu letounu je pokračováním bezmála třicetileté spolupráce, během níž český letecký průmysl s pojištěním EGAP dodal své stroje, náhradní díly a služby do řady zemí několika kontinentů,“ vysvětluje **předseda představenstva EGAP Jan Procházka**.

Pojištění dodávky letounů do Vietnamu představuje jeden z největších současných obchodních případů EGAP. Je také jedním z největších kontraktů českého obranného průmyslu v posledních letech, a to ve velmi sofistikovaném oboru. Na výrobě letounu se

podílí řada dalších domácích firem, a je tak považován za úspěch pro celý český letecký průmysl.

Letoun L-39NG absolvoval první let v prosinci roku 2018 a v září 2020 získal typový certifikát. Díky dobré ovladatelnosti, moderní avionice a virtuálnímu výcvikovému systému může sloužit k základnímu i taktickému výcviku vojenských pilotů a po integraci zbraňových systémů může plnit i některé bojové role. Tento letoun je nabízen stávajícím uživatelům letadel L-39, L-59 či L-159 z produkce Aera i zcela novým zákazníkům, kteří hledají novou

platformu pro moderní výcvik pilotů odpovídající standardům 21. století.

Zakázka společnosti **Omnipol** pro Vietnam na dodávku letounů L-39NG navazuje na historicky úspěšné a tradiční dodávky českých, respektive československých letounů do Vietnamu. Omnipol v minulosti zajistil vývoz více než 9000 letounů československé a české výroby. Ať už šlo o stroje *Zlín Z-226* nebo *Aero AE 45* a především stroje *L-39 Albatros* v 70. až 80. letech minulého století. K výcviku nových kadetů ve Vietnamu sloužilo 31 těchto letounů, ceněných pro svoji robustnost, kvalitní zpracování a jednoduchost údržby.

Celkový objem podpořeného exportu EGAP aktuálně přesahuje částku 1 bilion korun. Za 29 let fungování tak EGAP podpořila vývoz českých exportérů do 130 zemí světa, od Austrálie až po Zambii. Mezi historicky největší obchodní případy patří například modernizace železniční tratě v Ázerbájdžánu. Od roku 2011 tam české firmy s pojištěním EGAP zmodernizovaly přes 900 kilometrů železnice za 750 milionů eur. Dále jsou to vodní elektrárny společnosti Energo-Pro v Gruzii, Bulharsku a Turecku. Letos dokončený projekt Turecké elektrárny Alpaslan 2 v hodnotě 600 milionů dolarů přitom představuje největší českou investici v Turecku od roku 1989 a zároveň největší českou porevoluční investici do vodní energie.

Více o L-39NG:

Letoun L-39NG je moderní a efektivní lehký proudový letoun schopný plnit roli lehkého bitevníku a jednotného a komplexního letounu pro plnohodnotný výcvik pilotů moderních vzdušných sil. Letoun vychází z aerodynamické koncepce původních L-39 s optimalizovanými prvky ke snížení odporu a zvýšení účinnosti a využívá soudobé technologie výroby a moderní vybavení.

Pohon obstarává vysoce úsporný motor FJ44-4M dodávaný s údržbovým systémem TAP Blue, který uživatelům zajišťuje bezprecedentní letuschopnost a predikovatelnost údržbových nákladů. Avionika letounu je připravena pro výcvik budoucích pilotů letounů čtvrté a páté generace a může být do značné míry přizpůsobena požadavkům zákazníka.

Letoun je v bojové variantě vybaven pěti závěsníky pro nesení výzbroje. Součástí letounu je i široké spektrum simulačních technologií včetně zapojení do vysoce moderního taktického simulačního centra s cílem zvýšit účinnost výcviku.

L-39NG

GO PAPERLESS. EGAP CSR strategie

Zdroj: Adobe Stock

Integrace sociálních a ekologických hlediskem do řízení firem je v posledním desetiletí významný posun v myšlení a klíčový ukazatel úspěšné existence firmy. I pro EGAP je společenská odpovědnost důležitou součástí každodenních činností. Dodržování CSR patří k hlavním prioritám, které jsou stanovené ve Strategii EGAP na roky 2021-2025. Společnost si zakládá na odpovědném přístupu ke klientům, zaměstnancům, celé společnosti i životnímu prostředí.

› Autor: Sabrina Petrová, metodik pro společenskou odpovědnost, EGAP

Společenská odpovědnost firem je trendem, který apeluje na změnu orientace firem z krátkodobých na dlouhodobé cíle. Firmy, které do své strategie přijaly koncept CSR, zohledňují nároky svého vnitřního i vnějšího prostředí a jsou si vědomy, že trend společenské odpovědnosti firem po celém světě narůstá – zejména díky rostoucímu globálnímu propojování světa a snahy Evropské komise, která vybízí podniky, aby dodržovaly mezinárodní pokyny a zásady. Z tohoto důvodu jsou společensky odpovědné firmy transparentní, podílejí se na udržitelném rozvoji a přispívají k obecnému zlepšování naší společnosti. Samotný princip pojišťovnictví je založen na solidaritě, důvěře a odpovědnosti, proto je agenda CSR pro EGAP zcela přirozenou součástí.

Teorie CSR

Teorie „Triple Bottom Line“ dělí CSR do tří pilířů, které představují *People (lidé)*, *Profit (zisk)* a *Planet (planeta)*. Každý tento pilíř označuje jeden aspekt CSR, a to sociální, ekonomický a ekologický. Do sociálního pilíře můžeme zahrnout v rámci firemního prostředí zaměstnance a odbory, v rámci vnějšího prostředí firmy pak média, neziskové a vzdělávací instituce a veřejnost. Do ekonomického pilíře pak patří trhy, zákazníci, dodavatelé, obchodní partneři, spotřebitelé, konkurenti, vládní instituce a smluvní partneři. Do ekologického pilíře řadíme veřejnost, vládní instituce a hnutí a instituce zabývající se životním prostředím.

Věděli jste, že EGAP se už zapojil do CSR aktivit?

EGAP se pyšní krásnou terasou, jejíž dominantou je šest včelích úlů. Stáčení medu a péče o včelstvo je součástí harmonie mezi rušným velkoměstem a přírodou. Další výhodou je to, že med včel žijících v metropoli je paradoxně kvalitnější než med včel žijících v přírodě a blízkosti polí. Důvodem je fakt, že pole jsou chemicky ošetřována na rozdíl od parků plných různorodých květin.

Nechme stromy v lese – GO PAPERLESS

Redukce spotřeby papíru neboli šetrné papírování je celosvětová kampaň v rámci CSR. Stromy jsou zelené plíce naší planety. V EGAPu klesl počet vytisknutých A4 od roku 2015 z 633 000 na 341 000 v roce 2020.

Aktuálně byly v EGAPu vylepeny samolepky na tiskárny, které mají povzbuzovat k redukci spotřeby papíru.

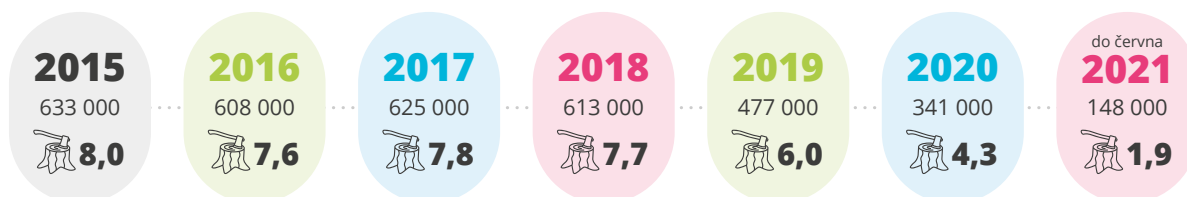
Díky nálepkám se zaměstnanci mohou dozvědět mnoho zajímavých faktů ohledně spotřeby papíru, šetření stromů i výroby kyslíku. Chcete se dozvědět další zajímavé informace ohledně EGAP CSR strategie? Naskenujete QR kód a dozvíte se více...)

NECHME STROMY V LESE. TADY A TEĎ.

Netiskni, co nemusíš. Rozmysli si, co stačí mít jen v digitální podobě.

Přesně tolik se v uplynulých letech spotřebovalo v EGAP papíru, resp. dřeva

1^t = 3^t + 85^{m³} +

K výrobě 1 tuny papíru je zapotřebí 2-3 tuny dřeva, tedy minimálně 1 vzrostlý strom, 85 m³ vody a velké množství elektřiny. Strom, který zůstane v přírodě, nám vyrobí cca 1000 litrů kyslíku denně. Člověk ho za den spotřebuje při dýchání cca 300 litrů.

A DOZVÍTE SE VÍCE.

Toto poselství je od listopadu nalepeno na všech tiskárnách v EGAP

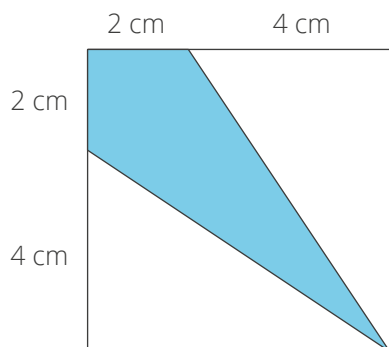
Tak na ex(port)

A jsme téměř u cíle. Jak tohoto časopisu, tak letošního roku. A aby to čekání na Ježíška nebylo příliš dlouhé (věříte pořád na Ježíška, že ano?!), opět jsme si pro vás připravili něco na odreagování.

Dejte šanci logice

1. Jaká část čtverce je vybarvena?

2. O kolik zestárneme za 360 000 sekund?

- A. 3 h
- B. 6 h
- C. 8,5 h
- D. 10 h
- E. Více než 10 h

3. Papír ve tvaru čtverce rozdělíme rovnou čarou na dvě části. Který z tvarů nemůže po tomto rozdělení vzniknout?

- A. Čtverec
- B. Obdélník
- C. Pravoúhlý trojúhelník
- D. Pětúhelník
- E. Rovnoramenný trojúhelník

4. Přeložíme 5× tentýž list papíru na polovinu a nakonec uděláme doprostřed díru. Kolik děr bude na rozloženém papíru?

- A. 6
- B. 10
- C. 16
- D. 20
- E. 32

Jazyková oddechovka

Rozluštěte přesmyčky (počáteční písmeno je na správném místě):

A. tráenalp, oeňh, tíenop, píhvářřeín, sloáaníp

B. prían srjto, Tleas, sleýnrť phcra, khnsktii, pnatte, piinicnel, Eiodns

Doplňte věty tak, aby vznikla co nejvtipnější přirovnání:

Je mlsný jako...

Dívá se jako by...

Povídá vtipy jako...

Je vtipná jako...

Je náladovější než...

Je chlupatý jako...

Umí se potápět asi jako...

Lže až...

Procestoval více zemí než...

Dokáže se ubránit asi jako...

Když jsou ty Vánoce...

Svatý Petře, tady je letos taková nuda, nemáš nějaký nápad?

"Co takhle nějakou dovolenou? Na Saturnu je teď hezky."

"Ne, tam nechci. Ta silná gravitace mě docela otravuje."

"Tak něco lehčího, třeba Merkur?"

"Tam je zas ukrutně horko."

"Tak něco mezi, třeba Země?"

"Ne, tam taky ne. Tam se hrozně šíří drby. Před dvěma tisíci let jsem se tam zapomněl s jednou židovkou a oni si o tom dodneška povídají..."

Přijde Brežněv k nebeské bráně a Svätý Petr se ho ptá: "Tak co, Brežněve, chceš být ve východním sektoru nebo v západním?"

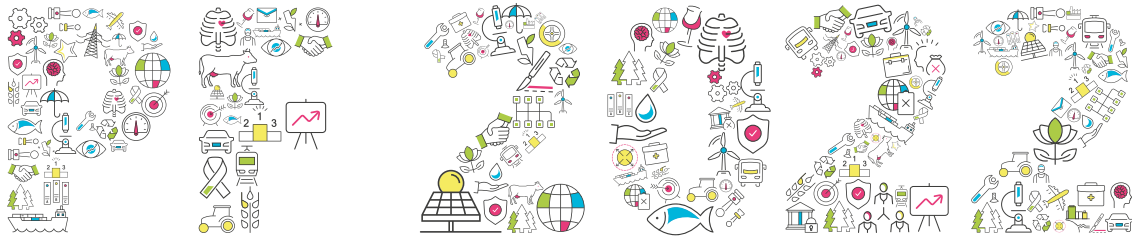
"No, jak se mě na tohle můžeš ptát? Já, uvědomělý komunista, generální tajemník ÚV, samozřejmě že ve východním!"

"No, dobrá, dobrá, ale na snídani, obědy a večere budeš chodit do západního!"

Brežněv se dívá a Svätý Petr pokračuje: "No, přece nebudeme kvůli jednomu vařit ve východním!"

**Hezké Vánoce a spoustu
splněných snů v novém roce 2022!**

We wish you a merry Christmas and many
fulfilled dreams in the New Year 2022!

Vydává: Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.
Editor: Odbor PR a marketingu
Grafická úprava: AG Geronimo s.r.o.